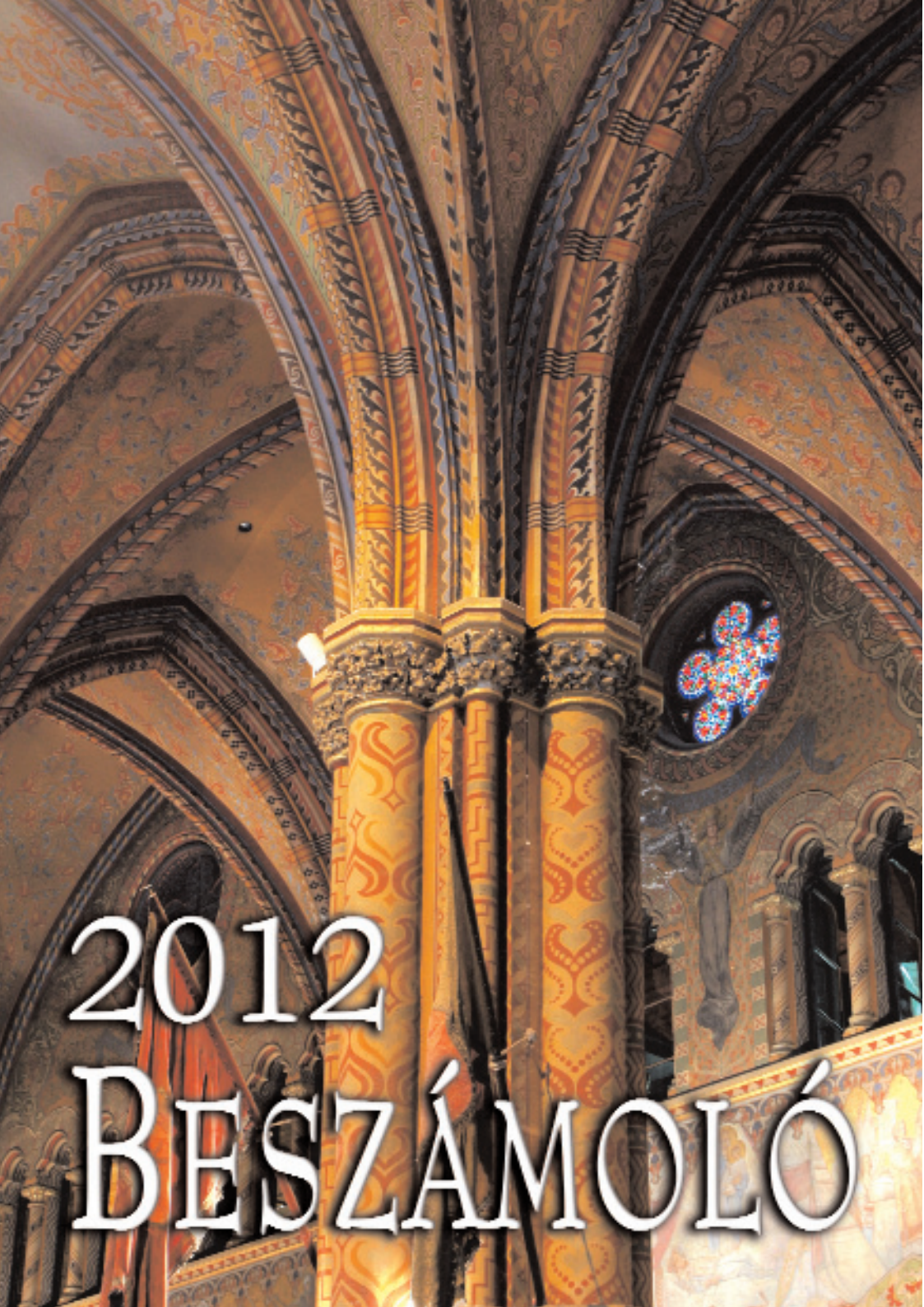

2012 BESZÁMOLÓ

A címlapon a belső felújítás alatt álló Mátyás templom festett oszlopa

Botár Gergely felvétele; 2009

Köszöntő

A kerületben élők már megszokhatták, hogy januárban a postáladába kerül az Önkormányzat Beszámolója, amelyben összefoglaljuk a mögöttünk hagyott év legfontosabb eseményeit, az elért eredményeket. Így van ez az idei évben is, csak talán a megszokottnál később kerül Önökhöz a kiadvány. Ugyanis 2013. év eleje számos változást hozott az életünkbe. A Kormány által meghirdetett közoktatási és közigazgatási reform eredményeként az év végén történt meg a kerületi oktatási intézmények átadás-átvétele, a tanterületi rendszer és a kerületi hivatal kialakítása.

Az említett átszervezések nem egyik napról a másikra hozták meg a remélt eredményeket, mint ahogyan a várfejlesztési tervek és elképzelések sem máról holnapra valósulnak meg. Tavaly már több alkalommal is beszámoltunk Önöknek a Várbazár felújításáról és az Önkormányzat által elnyert, 6,4 milliárd forintos vári közösségi közlekedés-fejlesztési projektről. Mindkét nagy beruházás előkészítése zajlik a háttérben. A Várbazár esetében most folyik a kivitelező kiválasztása, és hamarosan elindulhat a tényleges építkezés. Tavasszal a közlekedési program első ütemének kivitelezése, a Várbazárból a Palotához vezető mozgólépcső és lift építése kezdődhet meg.

Ha manapság kinéznünk az ablakon, még a havas tájat, a kopár fákat látjuk. De már hosszabbodnak a nappalok, érezhetően ébredszik a természet. Valahogyan így ébredzik Csipkerózsika-álmából a Budai Vár is. Az ország történelmi és turisztikai középpontjának tartott Várnegyvedre ugyanis eddig nem jutott túl sok figyelem. A polgári kormány azonban elkötelezett aziránt, hogy visszaadja a Budai Vár régi fényét és szépségét. Éppen ezért biztosít forrást – a már említett, milliárdos beruházások mellett – például a Mátyás-templom évek óta tartó renoválásának lezárására, a Honvéd Főparancsnokság romépületének felújítására vagy a Széll Kálmán tér rendezésére.

Ha egy évre tervezel, ültess rizst; ha húsz évre tervezel, ültess fákat – tartja a kínai mondás. Számomra a fa a megmaradás, ugyanakkor az állandó változás jelképe is: erős lombosítással évtizedekig ad árnyékot, ám levelei minden évben újra és újra megújulnak. Ez a szemlélet és felelősség vezeti az Önkormányzatot is a most zajló változások során: értékeinkre, hagyományainkra építkezve, gyökereinkből táplálkozva újulunk meg. Ezzel a látásmóddal tudunk maradandó értékeket teremteni, amelyek az utánunk jövő generációk számára is mérföldkövek lesznek majd.

Bízom abban, hogy az idő igazolni fogja a most zajló változások szükségességét, és az eredmények kisebb-nagyobb közösségeink megelégedésére szolgálnak majd. Ebben a reményben kívánok Önöknek békességet, egészséget és sikeres, boldog 2013. esztendőt!

dr. Nagy Gábor Tamás
polgármester

Január

Január 1-jén lépett hatályba Magyarország új Alaptörvénye, amelyet a Magyar Nemzeti Galériában a Hősök, királyok, szentek – A magyar történelem képei és emlékei című kiállítással köszöntöttek. Mi, magyarok az elmúlt ezer esztendőben két alapelvet kristályosítottunk ki, amelyet mindmáig követünk. Ez a két alapelv a kereszténység és az állami szuverenitás eszméje. Ezek az eszmék oly erősnek bizonyultak, hogy tíz évszázad viharai sem tudták kikezdeni őket – mondta a meg-

nyitón Orbán Viktor miniszterelnök. A tárlat olyan sikert aratott, hogy az eredeti nyitvatartási időt év végéig meghosszabbították.

Január 7-én a Sándor-palota előtt szolgálatba álltak a palotaőrök, akik a Budai Várba látogatók örömeire óránként látványos őrsváltást, délből pedig fegyveres alakibemutatót tartanak.

Lakossági kezdeményezésre az év elejétől a Budavári Önkormányzat is bevezette a Kerület Kártyát, amellyel a kerületben élők kedvezményesen tudnak vásárolni a programhoz csatlakozott üzletekben. Az év folyamán több, mint száz üzlet vagy vállalkozás kapcsolódott be a helyi közösséget erősítő programba és közel tizenegyezren igényelték a kártyát.

Január 21-én, a Magyar Kultúra Napjának előestéjén a Budavári Önkormányzat a Mátyás-templom történelmi harangjainak rekonstrukciójáról szóló dokumentumfilmet mutatta be a Városházán. Az Önkormányzat támogatásával készült alkotás „ősbemutatója” előtt dr. Nagy Gábor Tamás polgármester köszönetet mondott mindazoknak, akiknek az öszszefogásával sikerült méltó módon felhívítani és eredeti helyére visszahelyezni a templom harangjait. Másnap, január 22-én, az Önkormányzat a Kölcsey szobornál tartotta megemlékezését, ahol dr. Szabó G. Zoltán irodalomtörténész beszélt a Himnusz alkotójáról, a magyar líra klasszikusáról.

Ünnepi megemlékezés Kölcsey Ferenc szobránál

Az élethosszig tartó tanulás és az álláskeresők segítése érdekében az Önkormányzat felnőttképzési tanfolyamokat indított a Budavári Művelődési Házban. A Visszatérés a munkaerőpiacra című ingyenes informatikai képzések beindításához az Önkormányzat az Európai Uniótól nyert támogatást, és vállalta, hogy további öt évig fedezetet biztosít a program folytatására.

Kiemelt figyelmet fordít az Önkormányzat a diák- és a tömegsport támogatására, a mindennapos testedzés feltételeinek megteremtésére. Eppen ezért támogatta többek között a Szilágyi Erzsébet Gimnáziumban a Diák Sportegyesület megalapítását vagy a Kosztolányi Gimnázium 2012 perces futball-gáláját.

Február

Február 1-jén sajtótájékoztatón mutatta be az Önkormányzat vezetése az új kerületi támogatási rendszert, a Szociális Kártyát. Az országban elsőként vezettek be olyan rendszert, hogy a megítélt havi 7500 forintos támogatást nem készpénzben vagy vásárlási utalványban biztosítja az Önkormányzat, hanem egy számlára tölti fel, a rászorulóknak pedig bankkártyaként tudják használni a kártyát. A támogatásból csak alapvető élelmiszereket (tejtermékeket, kenyeret, cukrot, lisztet, rizst, olajat, burgonyát, almát, húst) lehet vásárolni. A Szociális Kártya-rendszer kialakításában a CBA partnerként vett részt: a Kerület Kártya szociális jelentőségét felismerve vállalta a szükséges informatikai rendszer kiépítését és működtetését.

Fórum a vári közlekedés-fejlesztési tervekről

Február 10-én lakossági fórumon mutatták be a Budai Vár és környéke közlekedési hálózatahoz kapcsolódó közösségi közlekedés-fejlesztési terveket. A közlekedés-fejlesztés megvalósítása szorosan kapcsolódik a Várbazár rekonstrukciójához, a program támogatásáról pedig a későbbiekben döntött a kormány.

Február 13-án délelőtt az 1945-ben a budapesti harcokban hősi halált halt katonákra és polgári áldozatokra emlékezett a Honvédelmi Minisztérium Hadtörténeti Intézet és Múzeum a Mária Magdolna-toronymnál. Délután a Budavári Művelődési Ház szervezésében megrendezett ünnepségen a polgármester mondott beszédet. – Egy nemzet sohasem teheti félre a saját történelmét csak azért, hogy a külső elvárásoknak tetszen. A nemzeti szuverenitás legutolsó és legfontosabb – lelki, szellemi – bástyája akkor dől le, amikor lemond saját történetírásának és múltfelfogásának a jogáról. Eerre pedig bennünket nem kényszeríthet senki sem – mondta Nagy Gábor Tamás.

A Mária Magdolna-torony 1945 tavaszán

2012-ben is folytatódott a Budavári Zenei Szalon a Zenetudományi Intézetben. A minden hónap második keddjén megtartott népszerű szalonkoncerteken az érdeklődők nem csupán a zenét élvezhették, de számos érdekességet is megtudhattak a zeneszerzők műzsáiról, Beethoven vagy éppen Chopin szenvedélyes szerelmes leveleiről, az 1848-as forradalom zenéjéről. Szilasi Alex házigazda az év folyamán bemutatta Mozart és a magyar arisztokrácia kapcsolatát és Chopin híres keringőt.

Február 25-én, a kommunista diktatúrák áldozatainak emléknappján a kitelepítettek tabáni emlékművénél tartott megemlékezést az Önkormányzat. A kerület polgármestere azt hangsúlyozta, hogy a kommunizmus világszerte 100 milliónyi áldozatot követelt, mégis gyakran mérnek kettős mércével a kommunizmus és a náciizmus megítélésében. – Eppen ezért mindig, mindenhol, mindenkinek el kell mondanunk, mi történt valójában a diktatúra évtizedeiben! – mondta. A megemlékezés után Téglásy Ferenc: Soha, sehol, senkinek! című filmjét nézhették meg az érdeklődők a Tabán Moziban. A bemutaton részt vett a film rendezője is, aki családjával együtt, gyerekként élte át a kitelepítést.

A Márai Szalon minden hónap utolsó keddjén várta az érdeklődőket az Üri utca 52. szám alatt. 2012. első felében olyan neves és érdekes személyiségekkel ismerkedhettek meg a szalonban, mint például Horváth János hegedűművész, Szőcs Artur rendező, Ambrus Lajos író, szerkesztő, borász, Kiss János, a Győri Balett

igazgatója és Lakat T. Károly újságíró, műsorvezető, Dékányiné Jáky Judit, Márai Sándor életművének gondozója, Balázs Péter, Császár Angela, Felföldi Anikó színművészek, Illyés Mária művészettörténész, Kodolányi Gyula költő, műfordító. Vendégek voltak a Szalonban a borrégiók neves borásza, mások mellett Vida Péter, az Év Borásza.

Március

A kiadásokat és a bevételeket egyensúlyban tartó, szilárd pénzügyi alapokon álló költségvetést fogadott el a Képviselő-testület március 1-jei ülésén. Így ismételten bizonyosodott, hogy hozzáértő tervezéssel a vagyon felélése és hitelek felvétele nélkül is lehet stabil, feladatközpontú gazdálkodást folytatni. Mindezt olyan kerületben sikerül megvalósítani, amely nem rendelkezik jelentős bevételekkel, de nagy intézményhálózatot tart fent. A beruházásokat önerőből és pályázati forrásokból valósítja meg az Önkormányzat. A szigorú és takarékos működés lehetővé tette, hogy mind a kötelező, mind pedig az önként vállalt feladatokat magas színvonalon biztosítsa az Önkormányzat.

Március 6-án tartották a Budavári Művelődési Ház felnőttképzési pályázatának záróeseményét. A két felnőttképzési tanfolyam - amely Európai Uniósi támogatással valósult meg - többszörös túljelentkezéssel indult januárban és több résztvevő sikeres munkavállalásával ért véget. Az első képzés elsősorban kismamák, a második pedig negyven feletti munkakeresők visszatérését segítette. Az Önkormányzat nagy hangsúlyt fektetett a Budavári Művelődési Ház megújítására, legyen szó akár a rendszeres karbantartásról, akár a programok sokszínűségéről, a szolgáltatások bővítéséről. A felnőttképzési program pedig a kis közösségekben képes megadni a segítséget a társadalmi megújuláshoz.

Március 14-én nyílt meg a Tárnok utcában a Vár Bisztró nevű önkiszolgáló étterem, amely nemcsak a turistáknak, de az itt lakóknak és az itt dolgozóknak is elérhető áron biztosít kulturált étkezési lehetőséget.

Március 15-én a 2012-ben százhusz esztendősz Dísz téri Honvédszobornál tartotta megemlékezését a Budavári Önkormányzat. A megemlékezésen Zámbori Soma színművész Vörösmarty Mihály: Szózat című versét szavalta és az aznap 97. születésnapját ünneplő Gyulányi Eugénia, Enci néni pedig korát meghazudtoló lendülettel Abrányi Emil: El a magyar című művét adta elő az ünnepség résztvevőinek. Nagy Gábor Tamás polgármester ünnepi beszédében a Honvéd Emlékmű történetét idézte fel: – Hiába állíttatta fel sokak gyűlöletére az elnyomó hatalom 1852-ben a Hentzi

Kerületi megemlékezés a nemzeti ünnepen

oszlopot – Hentzi Henrik tábornok, a Budai Vár parancsnokaként az ostrom idején ok nélkül ágyúval lövette Pestet – negyven évvel később a Vár egyik legfontosabb pontján, a katonai díszszemlének is otthont adó Parade Platz-on mégis felavatták a bátor magyarok előtt fejet hajtó Honvéd emlékművet. Ezernyolcszáz öreg honvéd, tisztek és a tábornokok özvegyei vettek részt a szobor avatásán, büszkén viselve féltve őrzött ruháikat. Budavár mai testvérvárosában, a muravidéki Lendván született művész, Zala György alkotása azt üzeni a számunkra, hogy, bár rövid távon, a győztesek írják a történelmet, akarattuk azonban mégsem mindenható: az emlékezet visszaszerezheti mindazt az igazságot, ami a haremezőkön elveszni látszott – mondta.

Sediánszky János

Az állami ünnepséghez kapcsolódó családi programoknak talaly is a Budai Vár adott otthont: színpadi műsorok, huszár- és fegyverbemutató, kézműves foglalkozások és kirakodóvásár várta a látogatókat. A nemzeti ünnep alkalmából több, az I. kerületben élő vagy a kerülethez kötődő személyiség vehetett át magas állami kitüntetést. Kossuth-díjat kapott mások mellett Demjén Ferenc előadóművész, aki 2010-ben a Nyárbúcsúztató Bálon adott koncertet; Kelemen Barnabás hegedűművész, aki korábban már fellépett a Beethoven emlékhangversenyen; Sebő Ferenc zeneszerző, népzeneész, aki a kerületben él, és rendszeres fellépője a Budavári Művelődési Háznak, ahol Sebő Klub néven saját programja is van. Magas színvonalú újságírói munkáját elismerő Táncsics-díjat kapott Sediánszky János, kerületünk díszpolgára, Budavár korábbi alpolgármestere.

Március 21-én a Budavári Önkormányzat vezetése az 1956-os forradalmat követő megtorlások legfiatalabb áldozatára, Mansfeld Péterre emlékezett, akit ezen a napon végeztek ki. A Szabó Ilonka utcában álló emlékműve előtt koszorút helyezett el Nagy Gábor Tamás polgármester és Jeney Jánosné alpolgármester.

Március 22-én a Víz Világnapján a Budavári Önkormányzat és a Hulladék Munkaszövetség közös környezetvédelmi napot rendezett a kerületi iskolások számára. Ezen a napon került sor a korábban az iskolásoknak meghirdetett „Én így takarékoskodom a vízzel!” című fotó- és rajzpályázat eredményhirdetésére is. Az alkotásokból a Városháza aulájában rendeztek kiállítást.

Az elmúlt évek folyamatos karbantartásának köszönhetően a kemény tél sem hagyott komolyabb nyomokat a kerület által fenntartott úthálózaton. A felmérések alapján alig száz kátyút vagy egyéb úthibát kellett kijavítani. Tavasszal megújultak a kerületi játszóterek is: a Mária téren a már meglévő mellé egy újabb, nagyobb gyerekek számára is használható, kétszemélyes hintát szereltek fel. A Donáti utcai játszótéren a lépcsőszerűen kialakított akácérönkök támfal egy részét cserélték ki.

A pályázati díjakat dr. Jeney Jánosné adta át

A hónap utolsó csütörtökén megtartott Képviselő-testületi ülésen a képviselők döntöttek a három kerületi óvoda integrációjáról. Az új intézmény júliustól öt telephelyen, változatlan helyszíneken működik tovább. Az intézmény átalakítása jelentős megtakarítást hozott a fenntartó Budavári Önkormányzat számára.

Április

Az Önkormányzat Várnegyed Galériája a tavalyi évben is számos kiállítással várta a látogatókat. Az első félévben mások mellett kiállított Gönczi Béla grafikusművész, G. Fábrí Zsuzsa fotóművész, Seregi György ötvös-kovács iparművész és Szabó János festőművész. A látogatók Füleky Adrien munkáin keresztül megismerkedhettek az elektrográfiával, míg Szilvásy Nándor grafikai az 1970-es, '80-as évek plakátjait mutatták be. Húsvétkor Rieger Tibor Magyar Örökség-díjas, MS mester- és Szervátiusz Jenő-díjas szobrászművész alkotásaiból nyílt kiállítás Magyar Húsvét címmel.

Rieger Tibor, Dvorszky Hedvig művészettörténész és dr. Nagy Gábor Tamás polgármester a húsvéti kiállítás megnyitóján

Antall József születésének 80. évfordulóján, április 8-án, a Budavári Önkormányzat megemlékezést tartott Antal József szobránál, az Apród utcában. A mellszobrot rendszerváltoztatás utáni első miniszterelnök halálának tizedik évfordulóján, 2003. december 14-én avatta fel az Önkormányzat. A megemlékezésen részt vett Antal József özvegye, Klára Asszony is. – A néhai miniszterelnök számára a nemzet egyet jelentett a sorssal, így volt ez 1956-ban is, amikor a szabadságharc vérbefojtása után a nehezebb utat választotta – emlékezett Antal Józsefre dr. Nagy Gábor Tamás polgármester.

Április 11-én Márai Sándor születésének 112. évfordulóját és a Költészet Napját köszöntötte a Budavári Önkormányzat és a Márai Sándor Kulturális Közalapítvány az író Mikó utcai szobránál. Az ünnepségen Mécs Károly színművész Márai: Napnyugati őrzárát című regényéből olvasott fel részleteket, majd Szigethy Gábor színház- és irodalomtörténész, a Márai Szalon házigazdája osztotta meg gondolatait az összegyűttekkel. – Vannak írók, akik nagyon jól elmesélik a kortársaiknak, milyen a világ körülöttük. Aztán vannak nagy írók, akik azt is el tudják mondani, milyen világban élünk. És vannak óriások, akik nem csak az egykori és a mai világot ismerik, hanem miközben benne élnek a jelenben, olyasmit írnak le, amiből kiderül: tudják, milyen lesz a jövő. Márai Sándor ilyen író volt – mondta.

Április 12-én a brit és a svájci diplomáciai testületek tagjainak és az egykori túlélők hozzátartozóinak részvételével avatták fel Carl Lutz emléktábláját a Táncsics Mihály utca 1. számú ház falán. A svájci diplomata 1942. és 1945. között a zsidó üldözötteket védelmezte az akkor a brit követség-

Agnes Hirschi és Jonathan Knott brit nagykövet

nek otthont adó épületben. Jonathan Knott, az Egyesült Királyság magyarországi nagykövete Carl Lutz bátorságára hívta fel a figyelmet, amellyel több tízezer zsidót mentett meg a koncentrációs táborból: „A svájci diplomata abban az időben csoportos útlevéllal segítette hazám fővárosán keresztül a brit mandátumú Palesztinába való kivándorlást.” Budavár polgármestere arról beszélt, hogy Carl Lutz emléktáblájának a felavatásával fejet hajtunk azok előtt, akik szembe mertek és mernek szegülni a kor nagy áramlataival, akik nem álltak és állnak be a sorba, akik hősieken kiigazították és kiigazítják a történelmet. Akik az életük kockáztatásával is képesek voltak, – mert volt hozzá bátorságuk – választani jó és rossz között, akik ezzel példát adnak a jövőnek. A család nevében Agnes Hirschi, Carl Lutz nevelt lánya szolt az emlékezőkhöz. Szemtanúként emlékezett az egykor elegánsan berendezett, ötvenszobás épületre, hiszen hat éves kislánként maga is e ház pincéjében élte át az ostromot.

Hosszú-hosszú évek ígéretése után április 23-án végre megkezdődött a főváros kezelésében lévő vári úthálózat felújítása: az elöregedett kockakövek helyett hasított felületű, új bányászású bazaltköveket raktak le a busz útvonalán. Sajnos, az itt élők örömet lassan-lassan a bosszúság váltotta fel, ugyanis a munkálatokkal hónapokat esúszott a kivitelező: a pontatlan tervek, a minőségi hibák, majd később az időjárás miatt csak lassan haladt a beruházás. A munkálatok összköltsége meghaladta a félmillárd forintot.

Országház utca 2011 nyarán

A Föld Napja alkalmából az Önkormányzat ismét megrendezte a Tavaszi Nagytakarítási akciót, amelyen civil szervezetek, iskolások, önkormányzati képviselők is részt vettek. A takarításhoz szükséges eszközöket az önkormányzat biztosította. A Batthyány Lajos Általános Iskola tanulói a Mária téren takarítottak, a Budavári Általános Iskola diákjai a Halászbástya melletti játszótéren és a Toldy Ferenc – Donáti utca találkozásánál lévő játszótéren takarítottak ki. A Kosztolányi Dezső Gimnázium a Vérmezőn, a Toldy Ferenc Gimnázium pedig a Batthyány téren szedte össze a szemetet, illetve takarította le a falfirkákat. Az iskolások munkájába bekapcsolódtak az önkormányzati képviselők és a civil szervezetek is. A Gellérthegyen az Új Akropolisz Kulturális Közhatalú Egyesület takarított, a Tabánban a Tabáni Kutya barátok faültetéssel és takarítással „ünnepeltek”.

A tavalyi évben is sokan keresték fel a Czákó Uteai Sport- és Szabadidőközpontot: nagy népszerűségnek örvend a futópálya vagy a műfüves focipálya, de sokan járnak le teniszezni, ping-pongolni. Emellett a Czákó színes programokkal, sportnapokkal is várta a látogatókat, a mozogni vágyókat: a hagyományos tavaszköszöntő napon bárki kipróbálhatott olyan új sportágakat, mint például a nordic walking. Itt tartották meg a rendvédelmi tornát és az egyházi foci-kupát, nyáron pedig a hagyományos gulyás-partyt rendezték meg a kerületi civil szervezetek.

Május

Negyven éve, 1972 májusában rendezték meg először a május 1-jei zenei fesztivált a Tabánban, a legendás koncertek azóta is több ezer embert szórakoztatnak. Bár a '80-as évek végétől hosszú szünet következett, 1997-ben a Rózsa Records és a Budavári Művelődési Ház együttműködésével újraindultak az ingyenes szabadtéri koncertek, amelyen 2012-ben is a magyar rock legnagyobb alakjai léptek fel, köztük Török Ádám és a Mini Bigband, a Beatrice és Balázs Fecő.

Ludwig van Beethoven budavári fellépésének 212. évfordulója alkalmából „Beethoven Budán 2012” címmel hangversenysorozatot rendezett az Önkormányzat május 4-8 között. Öt napon keresztül rangos programok várták a zenekedvelőket olyan neves művészekkel, mint a Kossuth-díjas Vukán György, az Orfeo zenekar, Simon Standage hegedűművész, Somlai Petra zongoraművész, Szilasi Alex. A Nemzetközi Liszt Ferenc zongoraverseny győztese, Balog József zongoraművész adta május 7-én az ünnepi díszhangversenyt a Nemzeti Táncszínházban. A Beethoven Budán sorozat díszvendége Eduardo Graf von Lichnowsky, Beethoven egykori támogatójának lezármazottja volt.

Klasszikus és jazz találkozása: Vukán György

Május 9-én, Ottlik Géza születésének 100. évfordulóján koszorúzással egybekötött megemlékezést tartott az Önkormányzat az író emléktáblájánál az Attila úton. Ottlik Géza irodalmi pályája 1931-ben indult, ekkor jelentek meg első rövidebb szövegei, az 1939-ben a Nyugatban leköszölt írásáról Babits Mihály tömören annyit mondott: tetszett! Az elismerés mindennél többet jelentett Ottlik számára, aki ezzel teljes jogú tagja lett a Nyugat harmadik nemzedékének. Beteljesült tehát az, amire mindig is vágyott, hiszen végérvényesen befogadta az írótsadalom. Már Attila úti otthonában élt, amikor 1959-ben megjelent főműve, az Iskola a határon, amelynek ismertségét köszönheti.

Május 10-én iktatták be hivatalába Magyarország új köztársasági elnökét. Áder Jánost május 2-án választotta meg a Magyar Országgyűlés. Ünnepi beszédében az új köztársasági elnök azt mondta: „Készen állok az előttem álló feladatra. Arra, hogy az Önök érdekeit és értékeit képviseljem, arra, hogy Magyarország köztársasági elnökeként hazámat szolgáljam.”

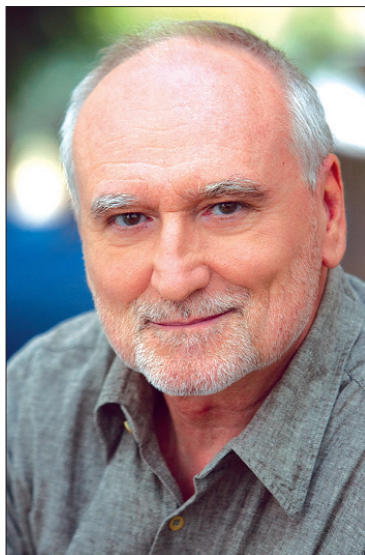
Május 10-én 95. születésnapja alkalmából a polgármester köszöntötte Tolcsvay Nagy Bélánét. Rózsa néni közel nyolcvan éve él az I. kerületben, gyermekei, Tolcsvay Béla és László, a magyar zenei élet kimagasló egyéniségei. Ugyancsak május 10-én köszöntötte Kányádi Sándor Kossuth-díjas költőt, Budavár díszpolgárát 83. születésnapján. Jeney Jánosné alpolgármester asszony az Attila úton élő Palotás Mihályt köszöntötte 101., Tóth Mihályné, Julianna nénit pedig 100. születésnapján.

Az egészségügyi szűrések, a prevenció fontosságára hívta fel a figyelmet a Budavári Önkormányzat akciója, amelynek keretében május 11-én a Maros utcai Szakrendelőben ingyenes szűréseket, életmód tanácsadást tartottak az I. kerületi lakosok részére. A betegségek megelőzése érdekében

az Önkormányzat 2012-ben is támogatást nyújtott a Human Pappilóma (HPV) vírus elleni védőoltások beadásához, és a támogatást nemcsak a lányok, de a fiúk részére is biztosította.

Az Önkormányzat a Közbiztonsági Közhasznú Alapítvány rendelkezésére bocsátott egy Hunyadi János utcai bérakást, amelyet a kerületben szolgálatot teljesítő rendőrök szolgálati lakásként használhatnak. Az ingatlanba négy, eddig szállón élő fiatal rendőr költözhetett be. Az ilyen és ehhez hasonló segítségnyújtással enyhíthető a rendőrség létszámhiánya.

A Budavári Önkormányzat minden évben május 21-én, Buda 1849-es visszafoglalásának évfordulóján ünnepli a Kerület Napját. Az emléknep egyben méltó keretet ad a kerület legmagasabb kitüntetésére, a Budavár Díszpolgára cím átadására. 2012-ben a Képviselő-testület Blaskó Péter színművésznek ítélte oda a címet. Az új díszpolgárt elsőként a polgármester köszöntötte, – Blaskó Péter kitüntetésére aligha szorul magyarázatra. Élete, művészete, az általa képviselt és közvetített értékek egy bátor ember jelleméhez igazodnak, egy olyan emberéhez, aki mindig és mindenkor képes és kész az erkölcsileg szépet választani. És ez a tulajdonsága teszi őt budavári polgárrá, méltóvá a Budavár Díszpolgára címhez – mondta a polgármester. Ezt követően a Kossuth-díjas színművész Szakonyi Károly író és Timár Éva színművész méltatta.

Blaskó Péter, Budavár díszpolgára

Május 21-én, a Honvédelem Napján a Honvédelmi Minisztérium tartott ünnepi koszorúzást és díszszemlét a Honvéd emlékműnél és a Görgey szobornál, majd az Esztergomirondellán katonai tiszteletadással felvonták a magyar zászlót. A megemlékezésen részt vettek a hazánkba akkreditált katonai attasék, a Honvéd Vezérkar képviselői valamint a katonai hagyományörző szervezetek. Az Önkormányzat nevében a dr. Nagy Gábor Tamás polgármester vett részt a megemlékezésen.

Miénk a Vár! címmel ismét megrendezték a hagyományos gyermeknapot a Kapisztrán téren. A gyermekeket táncos műsorral, arcfestéssel, tombolasorsolással, pónilovaglással várták. Este Nyár-köszöntő címmel az Önkormányzat rendezett koncertet a téren, ahol az alapvetően dixieland, ragtime és tradicionális jazz számokat játszó Papa Jazz Seven formáció lépett fel.

Május 30-án avatták fel a Palota úton, a Fehérvári rondellánál a felújított nyilvános illemhelyet. A felújítást az Fővárosi Csatornázási Művek bonyolította, és az üzemeltetést is ők végzik. Az illemhely akadálymentesített, és gyermekmosdó is található benne. Ugyancsak a nyári turisztaszézonra nyitott meg a Várban a megújult Tourinform iroda, amelyet Horváth Gergely, a Magyar Turizmus Zrt. vezérigazgatója avatott fel.

A Képviselő-testületi ülésen Kiss Szabolcs kapitányságvezető számolt be az elmúlt évi rendőrségi eredményekről. Elmondta, hogy a kerület nyomozás-eredményességi mutatója 30,5%-os, ami átlagos a fővárosban. Csökkent a rablások száma, nőtt viszont a lakásbetörések és gépkocsi-feltörések száma. A beszámolót a képviselők ellenszavazat nélkül fogadták el.

Június

„A gyermeket tiszteletben kell fogadni, szeretetben kell nevelni és szabadságban kell elbocsátani” – írja a világhírű osztrák filozófus Rudolf Steiner. Ennek a gondolatnak a jegyében tevékenykednek, a tanításra és a nevelésre mindenkor hivatásként tekintő I. kerületi pedagógusok, akiknek áldozatos, sokszor önfeláldozó munkáját 2012-ben is Budavári Virág Benedek díjjal ismerte el a Budavári Önkormányzat. Június 1-jén, Pedagógus Nap alkalmából Varga Antal, a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium igazgatója, valamint a Batthyány Lajos Általános Iskola Montessori osztályában tanító Dabis Erika és Bónáné Puskás Katalin megosztva részesült a kitüntetésben.

Június 14-én, életének 98. évben elhunyt Szarka Józsefné, Ili néni, a Budavári Palotában születtem című könyv szerzője, akit 2009-ben Budavárért Emlékéremmel tüntetett ki az Önkormányzat. Ili néni – ahogyan a memoárkötet címe is jelzi – a Budavári Palotában született, a II. világháború végig itt is élt. Özvegy Horthy Istvánné, akihez évtizedeken át szoros barátság fűzte, a „Várpalota lexikonjának” nevezte Ili nénit.

Június 21-én a T-Com székházban tartotta éves közmeghallgatását a Budavári Önkormányzat. A polgármester az Újjászületik a Budai Vár című prezentációban ismertette az Önkormányzat elmúlt egy éves munkáját, az elért eredményeket és a terveket. A közmeghallgatáson részletesen bemutatották a Várbazár felújításának terveit, a hasznosítási elképzeléseket, amelyekről Zumbok Ferenc kormánybiztos beszélt az érdeklődőknek. A közlekedés-fejlesztési programban résztvevő mérnökök térképekkel illusztrálták a Budai Vár közösségi közlekedését érintő elképzeléseket és

konceptiókat. Emellett szó esett a Vár 25 éves fejlesztési terveiről is. A közmeghallgatásra készült írásos beszámolót a jelenlévők között kiosztották.

Júniustól új ügyvezetőt nevezett ki a Képviselő-testület az önkormányzat társasház-kezelő társaságának, az I. kerületi Házgondoksági Kft-nek az élére. Mátyásy György a társasházak színvonalasabb kiszolgáltatását, a lakók komfortérzetének javítását tarja elsődleges feladatának.

Június 20-23 között ifjúsági futballkupát rendezett Prága I. kerülete, a sportviadalra meghívást kapott valamennyi testvérváros diákcsoportja. A Budavári Önkormányzatot a Tabáni Spartacus SE 1997-es utánpótláscsoportja képviselte, akik a tornán nagy kiütéssel a második helyet szerezték meg. Az elképzelések szerint a viadalt a jövőben minden évben megrendezik, ezzel is segítve, hogy a gyermekek megismerjék egymás kultúráját és megszeressék a sportot.

Nyár elejére elkészült a Budai Vár-barlang állagmegóvó rekonstrukciója, amelyre a Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatóság és a Budavári Önkormányzat alkotta konzorcium 358 millió forint Európai Unió támogatást nyert el, a 12 millió forintos önerőt az Önkormányzat biztosította.

Felújították a legrosszabb állapotú, balesetveszélyes üregeket a Nagy Labirintus számos szakaszán, valamint a Bécsi kapu téren, a Tancsics Mihály utcában, illetve a Dísz téren. Új szellőzőket és vízelvezető-rendszert alakítottak ki, hogy a rossz állapotú közművekből szivárgó vizet, illetve a lezúduló esapadékot megfelelően el tudják vezetni. Elkészült a barlangrendszer 3D-s térképe is, így minden eddiginél pontosabb képet kaptak a szakemberek a Vár alatt húzódó barlangokról.

A kerületi ificsapat Prágában

Olvasókövet látássérülteknek

Június 23-án Jászberényben rendezték meg az Országos Polgárőrnapot, amelynek keretében az Országos Polgárőr Szövetség elnökségének döntése alapján, a korábban elért eredményeket elismerve az I. kerület „Budapest Polgárőr Kerülete” címet kapott.

Június 23-án tudományos konferenciával egybekötött megemlékezést tartott a Hilton udvarában álló Juliánusz szobor felavatásának 75. évfordulóján a Lánchíd Kör és a Budavári Önkormányzat.

Vakok és gyengénlátók tájékozódását segítő „Olvasókövet” avattak fel júniusban a gellérthegy víztároló tetején. A Rotary Club Budapest-Budavár kezdeményezése nyomán már tíz helyen léteznek látássérültek tájékozódását segítő alkotások, amelyek valamilyen jellegzetes épületet vagy teret tapintható domborművön ábrázolnak. A legújabb, Braille írású „Olvasókövet” a Gellérthegyről feltáruló budapesti panorámát teszi érzékelhetővé a látássérültek számára.

Június 29-én a Városházán tartották a Semmelweis-napi ünnepséget, amelynek keretében az egészségügyben és a szociális szférában dolgozókat köszöntötték. Az önkormányzat által alapított Semmelweis Díjat 2012-ben Szigeti Lászlóné, a Budapest-Budai Református Egyházközség diakónusa, valamint Faluhelyi Tamásné, a Maros utcai szakrendelő reumatológiai asszisztense vehetett át. Dr. Nagy Gábor Tamás az ünnepségen azt mondta, nehéz kifejezni azt a hálát, amely beosztástól függetlenül kijár valamennyi egészségügyi és szociális dolgozónak. Ezért fontos, hogy legyenek olyan kitüntetett pillanatok, amikor a közösség kinyilváníthatja megbecsülését azok iránt, akik az év valamennyi napján értünk dolgoznak.

Felújították a Krisztinavárosi templomot

viselő-testület megerősítette: támogatja a kiegészítő projektelemek felvételét, így háromszáz férőhelyes mélygarázs építését a Várbazár alatt. A testületi ülésen döntött született a kerületi társasház-felújítási pályázatról: 62 lakóközösség összesen 51 millió forint vissza nem térítendő támogatásban részesült. Az összeget a társasházak a közös tulajdonú utcai homlokzatok helyreállítására, a tetők, kémények felújítására fordíthatják.

Július

2011-ben az Országgyűlés július 22-t, a nándorfehérvári diadal évfordulóját nemzeti emléknappá nyilvánította. „Ez a nap nem csupán a nemzetnek, hanem a keresztény Európának és a keresztény világ összességének az emléknapja. Ez a nap a hazafiságnak, az önfeláldozásnak, az emberi helytállásnak, az európaiságnak, az európai összefogásnak és a kereszténységnek máig élő példaképe” – olvasható a határozatban. Míg a korábbi években csak a kerület tartott megemlékezést ezen a napon, 2012-ben a kormány szervezett hagyományöröz felvonulást és látványos ünnepséget a Halászbástya alatt álló Hunyadi János szobornál, ahol Hende Csaba honvédelmi miniszter mondott ünnepi beszédet.

A nándorfehérvári diadal emléknapjának ünnepsége

Elkészült a Halászbástya előtti Margaréta terasz burkolatának felújítása: az elöregedett, töredezett kockaköveket nagy szilárdságú kőlapokra cserélték ki. A terasz közepén a Halászbástya Híradás-tornyának alaprajzát idéző kút-kávét és csobogót alakította ki – a turisták nagy örömeire. A beruházást az Önkormányzat finanszírozta.

Nyártól szőlőkút díszíti a Margaréta teraszt

Megkezdődött a vári beléptető-rendszer cseréje. Új sorompókat és új rendszámleolvasó-terminálokat szereltek fel a Bécsi kapu téren, a Hunyadi úton és a Palota úton, illetve a Tárnok utcában. Az új behajtási rendszerrel jelentősen csökkenthető a vári védett övezetbe szabálytalanul behajtó gépkocsik száma. A Dísz téren fizető automatákat állítottak fel, így a parkolási díj már itt is kiegészíthető. A korábbi rendszerben csak a kapuknál tudtak fizetni az autósok, ám ez – főként a nyári turista szezonban – rendkívüli időigényes volt, sokszor egészen a Dísz térig feltorlódott a forgalom.

Nyáron került sor a kerületi intézmények karbantartására. Ezek az évről-évre elvégzendő kisebb-nagyobb munkálatok biztosítják az intézmények biztonságos és takarékos működését. A Toldy utca bölesődében a nyílászárókat cserélték, a Tigris utca bölesődében a vizesblokkot és a konyha burkolatát újították fel. A Lovas úti bölesődében kertészeti munkákat végeztek. Zamárdiban, az Önkormányzat üdülőjében lefestették a faházak egy részét, a vizesblokkok festését és a TV-szoba festését.

Befejeződött a Corvin téri Lajos-kút rekonstrukciója. Többek között új vízcsövek, homokszűrő és szivattyú került beépítésre, illetve leszigetelték és újrafestették az elhasznált medencét. A felújításnak köszönhetően immár újra régi fényében pompázik a díszkút, amelyet 1904-ben Milla-cher Lajos budai szikvízgyáros végrendeletének megfelelően, a rendelkezésére bocsátott húszezer forintból Buda városa építtetett.

A Várbazár építési munkáinak előkészítése miatt a területen két nagyobb ásatás zajlott a nyáron. A Budapesti Történeti Múzeum régészei a déli oldalon török kori védőműveket, az ostromra utaló ágyúgolyót és egy temetkezés maradványait találták meg, míg az északi részen – korábban itt egy XVI-XVIII. századi ágyúöntő műhely maradványai is előkerültek – többek között egy Zsigmond király idejéből származó gazdasági épület nyomaira és különböző kerámiatöredékre bukkantak.

Augusztus

A Budavári Önkormányzat 2012-ben évben is folytatta a műemlékházak felújítását. A Várban közel 70 épület kapuzatát újítottak fel: a tisztítás és a felületi javítás után a régi színnel megegyező színre mázolták le a kapukat. Emellett négy vári lakóház, a Tárnok utca 5., a Tánácsics utca 12., az Országház utca 9. és 13. tetőzetét is felújította az Önkormányzat.

Pala utca 8., ilyen volt...

A fővárosi városrehabilitációs pályázaton elnyert támogatással megkezdődött két vizivárosi műemlékház, a Pala utca 8. és a Kapucinus utca 9. teljes felújítása. A Pala utcai épületnél elkészült a homlokzat renoválása, a tetőszerkezet és a héjazat javítása, átépítése, valamint a két földszinti lakás felújítása; megújult a pince és kapubejáró és a kapuzat. A Kapucinus utca 9. esetében is megtörtént a zárófödém és tetőcsere, az épületben lévő lakás felújítása. Az építkezés befejezésére 2013-ban kerül sor.

...ilyen lett

Augusztus 5-én a Kormány kiemelt projektnek minősítette a Budai Vár és környéke közlekedés-fejlesztését, és csaknem duplájára emelte annak támogatását. A kormányhatározat szerint a közlekedésfejlesztési beruházás bekerült a Közlekedési Operatív Program 2011-13 akciótervének kiemelt projektjei közé, továbbá a korábban tervezett támogatási összeget 3,3 milliárd forinttal megemelték, és így eléri a 6,4 milliárd forintot. A komplex beruházás első üteme többek közt a Várbazárhoz kapcsolódó gyalogos közlekedés fejlesztését és a behajtási rendszer korszerűsítését tartalmazza. A Támogatási Szerződés aláírására szeptember 20-án került sor.

Augusztus 17-20. között 26. alkalommal rendezték meg a Budai Várban a Mesterségek Ünnepét, ahol népviseletbe öltözött kézműves-mesterek kínálták portékáikat, illetve bemutatták mesterségük fortélyait.

Az augusztus 20-i nemzeti ünnep előestéjén ökumenikus istentiszteleten imádkoztak az országért és adtak hálát az új kenyérért a magyarországi egyházak képviselői a Szilágyi Dezső téri református templomban. Az istentiszteleten részt vett Böleskei Gusztáv, Magyarországi Református Egyház

A kisebbek is kipróbálták a korongozást

Zsinatának lelkészi elnöke, Gáncs Péter, a Magyarországi Evangélikus Egyház elnök-püspöke, Steinbach József a Magyarországi Egyházak Ökumenikus Tanácsának elnöke és Erdő Péter budapest-esztergomi érsek. Másnap, augusztus 20-án, Szent István-napi ünnepi kenyérvándortartottak a Clark Ádám téren, ahol Szontág Szabolcs református lelkész mondott áldást, majd az Aratófelvonulás tagjai a Szent István Bazilikánál részt vettek az ünnepi körmeneten. A mesterek kenyérvándort az esztergom-budapesti érsek szentelte meg.

A nemzeti ünnep alkalmából mindkét, a kerületben működő kulturális szalon házigazdája elismerésben részesült. Az emberi erőforrások minisztere a köztársasági elnök megbízásból Magyar Érdemrend Lovagkeresztjét adta át Szigethy Gábor irodalom- és színháztörténésznek, a Márai Szalon házigazdájának. Magyar Arany Érdemkeresztet vehetett át Szilasi Alex zongoraművész, a Károli Gáspár Református Egyetem Bölcsészettudományi Kar tanársegédje, a Budavári Zenei Szalon házigazdája.

„Jég, dupla whisky-vel” – Charlie és zenésztársai a színpadon

Augusztus utolsó szombatján ismét Nyárbúcsúztató Bál volt a Czákó utcai sportpályán. A programok között öko-játszóter, táncbemutató, tombola és tűzijáték szerepelt. Az est sztárvendége Horváth Charlie és zenésztársai voltak. A bálzókat dr. Nagy Gábor Tamás polgármester köszöntötte, aki a nyári nemzeti sikert, a magyar sportolók londoni szereplését emelte ki. Bár 2012. év aranyérmesei között nincs budavári lakos, a korábbi bajnokok között szép számmal akadnak olyanok, akik valamilyen módon kötődtek vagy kötődnek a városrészhez. Közülük ketten, Egerszegi Krisztina úszó és Puskás Ferenc labdarúgó a kerület díszpolgárai is. A bajnokok között van Gerevich Aladár vívó (aki összesen hét olimpiai arany tulajdonosa), valamint Faragó Tamás, Csapó Gábor, Szívós István és Kásás Tamás vízilabdázók. – Büszkék vagyunk rájuk, hiszen sikerük Magyarország nemzetközi sikere is – mondta a polgármester. A kerületi kötődésű olimpiikonok nevét azóta emléktábla őrzi a Czákón.

Augusztus 30-án, a jubileumi, tizedik vári Könyvünnepe előtt nyílt meg Kiss Ilona Munkácsy-díjas grafikusművész Budavár című kiállítása a Várnegyed Galériában. Kiss Ilona egyedi „művészkönyveket” készít: műveit kívülről általában fa borítja, belül pedig egy-egy jeles költő verse van megörökítve. Az évforduló alkalmából Kiss Ilona elkészítette a Budavár című művészkönyvet is, amelyben a jeles, a kerülethez kötődő írók és költők művei szerepelnek.

Szeptember

Szeptember első hétvégéjén tizedik alkalommal rendezte meg a Budavári Önkormányzat és a Litea Könyvszalon a Magyar Nyelv és a Magyar Könyv Ünnepét a Budai Várban. A rendezvényt Halász János, az emberi erőforrás minisztérium államtitkára nyitotta meg, aki elismerően szólt a kerületi kezdeményezés sikeréről. A jubileumi esemény középpontjában a szellemi hungarikumok álltak: ezért esténként operett-gálával, népzenevel és a Rajkó Művészegyüttes koncertjével várta az Önkormányzat a látogató-

Nagy sikert aratott a Rajkó zenekar

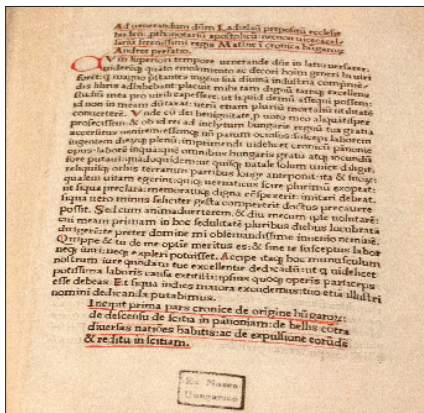

Mátyás mesék a délelőtti bábszínházban

György Kossuth-díjas humorista. A műsorok keretében az Önkormányzat megemlékezett a 125 éve született Karinthy Frigyesről és a 100 éve született Örkény Istvánról, illetve Ottlik Gézaról.

A jubileumi Könyvünnepe az Országos Széchényi Könyvtárban kiállították az első Magyarországon nyomtatott könyv, a Budai Krónika két példányát, amelyet ebből az alkalomból ingyenesen megtekinthettek az érdeklődők. A Budai Krónika 1473. június 5-én, pünkösd előestéjén került ki Hess András budai nyomdájából.

kat. Délelőttönként gyermekprogramok, színvonalas bábelőadások várták fogadták a családokat. Délután az irodalom futott főszerephez, mások mellet fellépett Jókai Anna Kossuth-díjas író, Sebő Ferenc Kossuth-díjas zeneszerző, énekmondó, Sándor

Az első magyar ősnymtatvány

A Magyar Nyelv és a Magyar Könyv Ünnepe-
vel egy időben és új helyszínen tartották a
„Buda Eliberata” hagyományörző rendez-
vényt. A Szentháromság téren lévő parkban
felállított korbelti sátrakban a látogatók meg-
ismerhették a tábori életet és étkeket, vala-
mint a török hadjárat során használt fegyve-
reket, ruházatot is. A hagyományörző kato-
nák segítségével a Halászbástyán elevenedett
meg Buda 1686-os visszavívása.

Szeptember 1-jén került sor a 2011-ben ala-
pított Budavári Tóth Árpád Műfordítói Díj
átadására. A díjat – a szakmai szervezetek
javaslata alapján – egyik évben azon műfor-
dítóknak ítéli oda a Képviselő-testület, akik
magyar nyelvre fordítanak műveket, ezzel
gyarapítva a kultúránkat. A következő évben
azon fordítókat ismerik el, akik magyar
nyelvről fordítanak le műveket, és így ismere-
teik meg a magyar kultúrát más nemzetek-
kel. A kitüntetést 2012-ben Ove Berghund
svéd műfordítónak ítélte oda a Képviselő-tes-
tület. – A műfordítók kultúránk eladói, lé-
tünk tolmácsai, ők értetnek meg minket más

A Tóth Árpád-díjas Ove Berghund

Buda visszavívása – Buda Eliberata!

népekkel, közvetítik mindazt, amik vagyunk. Min-
dez fordítva is igaz, hiszen munkájuk nélkül mi
magunk is szegényebbek lennénk, mert rejtve ma-
radna előttünk más országok irodalma. A Tóth
Árpád Műfordítói Díj célja éppen az, hogy elismer-
je azokat, akik ezen a módon gazdagítják a
magyar kultúrát” – mondta laudációjában Szent-
mártoni János, a Magyar Írószövetség elnöke. Ove
Berghund az ünnepségen Csikay Márta, kerüle-
tünkben élő művész kisplasztikáját és Sára Ernő
grafikus díszoklevelét vehette át.

Szeptember 2-án, Buda visszavívásának 326. év-
fordulóján a Városháza alulájában hárman vehe-
tték át a kerület egyik legrangosabb kitüntetését, a
Budavárért Emlékérmet. Madocsai Miklós nyugal-
mazott evangélikus lelkész hitvallásáért és az idő-

sek érdekében végzett több évtizedes pasztorációs szolgálatáért, Zsidai Ilona étterem-tulajdonos a budavári éttermek felújításáért és színvonalas működtetéséért, a magyar gasztronómia hagyományok ápolásáért míg Vashegyi György karmester, az Orfeo Zenekar és a Purcell Kórus alapítója a régizenei kultúra széles körű megismertetéséért és nagy sikerű, ingyenes budavári koncertjeiért vehette át a rangos kerületi elismerést.

Hagyományörző szűreti felvonulás a Várban

valósult meg a Magdolna-toronyban Aknay János Kossuth-díjas festőművész kiállítása, illetve az „Úton az Igazság felé” című irodalmi műsor, amelyben Császár Angela Jászai Mari-díjas, Erdemes művész és Takács Bence szerepeltek.

A szeptemberi Márai Szalon vendégei a Biliési Tivadar lányai voltak: Erzsébet, Katalin és Éva. A műsor után egykori vendégei, barátai meglepetés-műsorral köszöntötték a 70 éves Szigethy Gábort. A második félév folyamán Benesik Gábor történész, Kerényi Imre rendező, Fábry Sándor showman, Szilágyi Kinga Katinka hárfaművész, Gyöngyössi Katalin színművész és Vámosi-Nagy Zsuzsa fuvarlaművész, valamint mások mellett Gere Andrea, a Gere család szőlőbirtok ügyvezetője, Konyári János és Takler Ferenc borászok voltak a Szalon vendégei.

A Márai irodalmi szalon vendége volt Fábry Sándor

Szeptember 22-én „Mozogjunk együtt kortalanul” címmel rendezett családoknak, időskorúaknak és gyermekeknek szóló családi sportnapot a Budavári Szociális és Gyermekegészségügyi Szolgálati Központ a Czákó utcai Sport- és Szabadidőközpontban. A program célja a generációk közötti együttműködés további erősítése volt. A rendezvényen családi vetélkedőket rendeztek és bemutattak a kerületi civil és szociális szervezetek is. Ugyanerre a napra hirdették meg a Szomszéd-ünnepet is, amelybe – a korábbi évek hagyományának megfelelően – több kerületi lakóközösség is bekapcsolódott.

Az országban egyedülálló intézménnyel gyarapodott a kerület. Szeptember 30-án - éppen egy nappal és egy évvel az ünnepélyes alapkövetétel után - megnyitotta kapuit a Magyar Mesemúzeum és Meseműhely. Az ötlet Kányádi Sándortól, Budavár díszpolgárától származik, a Döbrentei utcai műemlék-épületet az Önkormányzat újíttotta fel és alakította ki a kiállítási tereket, míg a szakmai hátteret a Petőfi Irodalmi Múzeum biztosítja. A három teremből álló kiállításnak, ahogy a legtöbb tündérmesének, fő szervezőeleme az út. A látogató mesutat járhat be, útja során a mesékben előforduló fontos szereplők, szimbólumok jelennek meg: sötét erdő, feneketlen kút, varázstükör és természetesen a királyi trónszék. Az ünnepélyes megnyitó előtt a résztvevők megkoszorúzták a múzeummal szemközt, a Fátýol parkban található Elek apó kútját.

Egyszer volt, hol nem volt... Döbrentei utca 15.

Október

Végre állvány nélkül a megszépült Mátýás-templom

Október 1-jén a Budavári Önkormányzat az Idősek Világnapja alkalmából Győrbe szervezett élményvonatozást az I. kerületi idős polgároknak. A résztvevők egy kellemes séta keretében megtekinthették a belváros nevezetességeit, többek között a Káptalan-dombon található Bazilikát, a Gutenberg téren a Frigyláda szobrot, a város megújult barokk főterén – a Széchenyi téren – a Mária oszlopot, a Bencés épületegyüttest és a Vastuskós házat. Október közepén a Budavári Szociális és Gyermejkölési Szolgáltatási Központ szervezett kirándulást a Gödöllői Királyi Kastélyba az I. kerületben élő nyugdíjas polgárok részére.

2013. május 31-re teljesen befejeződhet a budavári Mátýás-templom sok éve húzódo felújítása, miután a kormány 700 millió forint többletforrást ad a műemlék rekonstrukciójára. Jövőre 1 milliárd forintot terveznek a munkálatokra. A templom külső felújítását már elvégezték, jelenleg a belső terek és díszítések restaurálása zajlik.

Október 4-én a Fő utca 15. számú épület falán avatták fel Huszka Jenő operett-szerző emléktábláját, aki 1945 és 1960 között volt e ház lakója. Az avatáson Köteles Géza karmester emlékezett Huszka Jenőre, az Operettszínház művészei pedig Huszka Jenő örökzöld slágereiből adtak elő részleteket. Az emléktábla felállítását Verő Krisztina kezdeményezte, aki személyesen is ismerte a zeneszerzőt.

Október 5-ről 6-ra virradó éjszaka sárga festékkel öntötték le Antall József egykori miniszterelnök szobrát az I. kerületben. A kerületi rendőrkapitányság rongálás megalapozott gyanúja miatt rendelt el nyomozást ismeretlen tettes ellen. A Budavári Önkormányzat a Tabánban álló szobrot már délelőtt letisztította. Nem ez az első alkalom, hogy meggyalázták a rendszerváltás utáni első szabadon választott miniszterelnöknek emléket állító műalkotást. 2004 márciusában, majd májusában és 2007 szeptemberében is vörös festéket öntöttek az Apród utcában álló szoborra.

A kezdeményező Verő Krisztina, Aczél Péter főépítész, Pató Róza szobrász és a Huszka-család képviselői

Október 7-én avatták fel Wagner Nándor „Földanya” című szobrát a Várfokegyház utca – Lovas út sarkán. A szobrot, amely az anyai szeretet és Földünk szeretetének szimbóluma, a művész özvegye, Akiyama Chiyo asszony ajándékozta a kerületnek. A szobor avatásán Ito Tetsuo japán nagykövet, Akiyama Koji, a Wagner Nándor Emlékalapítvány elnöke és dr. Nagy Gábor Tamás polgármester mondott köszöntőt.

Nagy Gábor Tamás, Ito Tetsuo, Akiyama Koji és Kiss Sándor Wagner Nándor szobránál

Októberben jelent meg a Magyar Közlönyben a Kormány határozata, amely a Budai Várban lévő, egykori Honvéd Főparancsnokság részleges rehabilitációjára 697,7 millió forint egyszeri áteszportosítását rendeli el. A rekonstrukciós munkálatok célja, hogy az épületmaradvány megnyitható legyen a látogatók számára, és a Budai Vár turisztikai értékeit bemutató információs és kulturális funkciókat lásson el.

A Budavári Önkormányzat beruházásában elkészült a Szent Mihály kápolna felújítása: megújították a lépcsőszerkezetet, az elektromos hálózatot. A rozsdával szennyezett kőpadlót és padokat kőrestaurátor tisztította meg. Az újjászületett kápolnában a Mátyás-templom eredeti kőfaragványai tekinthetők meg.

Október elején a kerületi rendőrkapitányság közbiztonsági fórumot rendezett a Budavári Művelődési Házban. A rendezvényen részt vett dr. Tóth Tamás rendőr dandártábornok, a BRFK vezetője, a kerületi rendőrség tagjai, a polgárőrség és a civil szervezetek. A fórum témája elsősorban a bűnmegelőzés volt.

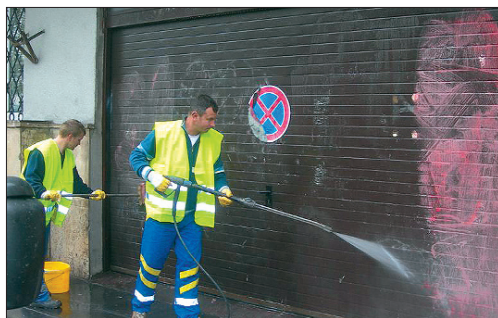
Október 19-én adták át a Lánchíd budai hídfőjénél található parkot, amelyet a Green Sweden program és a Fővárosi Önkormányzat környezettudatos szellemben újított fel. A beruházás a budapesti Svéd Nagykövetség, a Svéd Kereskedelmi Kirendeltség, valamint a Magyarországon működő svéd vállalatok támogatásával valósult meg, a munkálatok költségeihez a főváros 22 millió forinttal járult hozzá.

Októberben jelentette be a Magyar Nemzeti Vagyongazdálkodó (MNV) Zrt. a műemlékeket érintő felújítási programot. Ennek első lépéseként a Budai Várban elkészült a Savoyai terasz részleges felújítása, a keleti kortinafal valamint a Vízthordó lépcső teljes rekonstrukciója. A munkálatokra 185 millió forintot biztosított az állam. Fontos építkezéssről van szó, hiszen a tervek szerint a kortinafal déli oldalán található fedett Vízthordó lépcsőfolyosónál halad majd a tervezett mozgólépcső, amely a vári teraszokhoz szállítja a Várba látogató közönséget. A felújítási munkálatok a tervek szerint hamarosan folytatódnak: a következő ütemben többek között a középkerti támfal, a Halászlé hídi terasz támfala, az észak-keleti kis torony és a keleti várfal kerül sorra.

Október 22-én, Liszt Ferenc születésének évfordulóján és a nemzeti ünnep előestéjén Balog József zongoraművész nagy sikerű ünnepi lemezbemutató koncertet tartott az MTA dísztermében. A művész újra azon a Liszt korabeli Erard zongorán játszott, amelynek felújítását a Budavári Önkormányzat támogatta. A közönséget Vashegyi György karmester, a régi zene elismert szakértője és dr. Richter Pál, az MTA Zenetudományi Intézetének igazgatója köszöntötte.

Október 23-án a Budavári Önkormányzat az 1956-os forradalom és szabadságharc 56. évfordulója alkalmából a Tabáni '56-os emlékműnél tartotta megemlékezését. Az eseményen ünnepi beszédet mondott dr. Nagy Gábor Tamás polgármester, aki arra hívta fel a figyelmet, hogy nemcsak a szabadság kivívásának 56. évfordulójára emlékezzünk, hanem a megtorlásokra, a bebörtönözöttekre, a forradalom elfeledtetésének és elhallgatásának éveire is. Az eseményen részt vettek az 56-os szervezetek képviselői is, akik eredeti 56-os lyukas zászlót hoztak az ünnepre.

Október 27-én nyílt meg a Corvin téren a Tradíció Étterem, amely dédszüleink ételével, a paraszti gasztronómia kedvelt fogásaival és számos kevésbé ismert, lassan feledésbe merülő magyar ételkülönlegességgel várja a vendégeket a Budai Vigadó szomszédságában. A szomszédos Hagymányok Háza támogatásával kulturális programoknak, főzőtanfolyamoknak és kiállításoknak is otthont ad a vendéglő.

Folyamatosan tisztítják a falakat, kapukat

2012-ben is folytatódott a kerületben graffitimentesítés. Az elmúlt években valamennyi városrészben letakarították a nagyobb falfirkákat, tavaly a program folytatásaként az Önkormányzat szerződést kötött a graffitimentesítést végző céggel, amely vállalta, hogy a Polgármesteri Hivatalhoz érkező lakossági bejelentések alapján a lehető legrövidebb időn belül elvégzi a tisztítást. A következetes fellépés eredménye ma már jól látható: a házfalakról, üzletek kirakatairól, uteabútorokról sikerült száműzni a nagyobb falfirkákat.

A kerületi polgármesterek, valamint a fővárosi kormányhivatal vezetője október 30-án ünnepélyes keretek között aláírták a járási hivatalok létrehozásához szükséges megállapodásokat. – A járási rendszert 1427-ben alakították ki, ami változó feladatokkal 1983-ig működött – mondta az ünnepségen Pesti Imre, a fővárosi kormányhivatal vezetője. A járási, illetve a fővárosban a kerületi hivatalhoz tartozik januártól az okmányirodai ügyintézés, a gyámhatóság, a szociális ügyek és az építési ügyek egy része. Az I. kerületi hivatal az Attila út 12-ben (a korábbi Okmányiroda épületében) várja az ügyfeleket.

A hónap végén megtartott Képviselő-testületi ülésen az Önkormányzat azt javasolta a Fővárosi Önkormányzatnak, hogy a Gellérthegy teljes, az I. kerülethez tartozó részét vonja be a parkolási övezetbe. A képviselők arról is határoztak, hogy a nemzeti fejlesztési miniszter intézkedését kéri a Palotanegyedben nagy számban megjelenő zajos, a történelmi környezethez méltatlan fesztiválok korlátozása érdekében. 2012-ban 17 nagyrendezvénynek adott engedélyt a Várgondnokság Nonprofit Kft. A hajnalig tartó zajos fesztiválok miatt rengeteg panasz érkezett az Önkormányzathoz, noha nem az volt az engedélyező szerv.

November

A sportolási lehetőségek bővítése érdekében szabadtéri ingyenesen használható fitnessparkot alakított ki az Önkormányzat a Czákó utcai sportközpont területén. Egyebek mellett gyalógépet, libegőt, evezőpadot telepítettek. A gépek melletti információs tábla nem csupán a helyes használatot mutatja meg, de edzéstervet is tartalmaz.

A lakók kérésére ismét megtartotta az Önkormányzat a gallyaprítási programot: a kertekben, magánterületeken összegyűjtött és a házak elé kihelyezett ágakat, gallyakat ledarálták. Az ingyenes szolgáltatást közel negyven társasház vette igénybe.

Fehér Ferenc igazgató

Eredeti szépségében, a korabeli tervek és rajzok segítségével helyreállították a Rudas fürdőt, amely a Duna-part világörökségi helyszínné nyilvánított részén áll és a kerület arculatának meghatározó eleme. Műemléki fotódokumentáció segítségével felújították a homlokzatot, a fürdő tetőszerkezetét, valamint az előcsarnokot. A főbejárat feletti felírat eredeti formájában került vissza. Korszerűsítették a fűtési, a szellőztetési és a világítástechnikai rendszereket, az ablakokba pedig a legmodernebb hőálló üveget szerelték be, ugyanakkor figyelembe vették a műemléki előírásokat is. A munkálatokat Európai Unió és fővárosi támogatással, a Budapest Gyógyfürdői és Hévízei Zrt. lebonyolításában végezték.

Feledy Balázs, Incze Ildikó, Péreli Zsuzsa és Tolcsvay László

A Várnegyed Galéria látogatói ősszel Baracs Tibor festőművész és Péreli Zsuzsanna gobelinművész alkotásaiból kaptak ízelítőt. Péreli Zsuzsanna tárlatán a művész nő férje, Tolcsvay László is közreműködött. Decemberben, karácsony közeledtével szakrális témájú kiállítással várta a vendégeket a Galéria: Kárpáti Tamás Munkácsy-díjas festő- és grafikusművész *Con Spirito* című tárlatát nézheték meg az érdeklődők.

A Kormány bejelentette, hogy 100 millió forintot biztosít a Corvin téri Budai Vigadó belső korszerűsítési, felújítási munkálatainak elindítására. A közeljövőben elvégzik az épület akadálymentesítését, és több helyiség festését, a mosdók felújítását. Szükség lenne a ház fűtését biztosító kazánok és a lámpatestek cseréjére is. Ismeretes, a külső felújítást 2007-ben fejezték meg.

November 21-én a Magyar Történelmi Szalon és a Budavári Lakosok Szövetsége a Városháza aulájában köszöntötte a 80 éves Jókai Annát. A Kossuth-, Prima Primissima- és Magyar Örökség-díjas író elsőként dr. Nagy Gábor Tamás polgármester köszöntötte, majd két különleges ajándékot adott át: Kiss Ilona grafikusművész által készített Budavár művésztkönyvet és egy 1956-os emlékalbumot. A népszerű írónőt az Én, szegény Sudár Anna című monodrámájának bemutatásával és az Ajkai Pedagógus Női Kar koncertjével köszöntötték.

Jókai Anna köszöntése

Több hónapos késlekedés után, november végén adták át a forgalomnak a Nándor utcát és az Országház utcát, ahol a főváros beruházásában elvégezték az útburkolat cseréjét. A késlekedés oka, hogy a Bécsi kapu téren, a Nándor utcában és az Országház utcában minőségi problémák miatt több alkalommal fel kellett szedni a már lerakott kövezetet. A munkálatok során a korábbi balesetveszélyes, hiányos burkolat

Országház utca 2012 nyarán

helyett hasított felületű, a Budai Vár hangulatához illeszkező bazalt-kockakövet használtak. Az útfelújítással párhuzamosan az Önkormányzat tervezésében és beruházásában felújították a járdákat is. A régi kockakövek félbe vágásával sima jár felületet készítettek, és az elavult szurok kiöntés helyett a legmodernebb műnyanta-alapú fugát használták. Az út- és a járdaépítés 2013-ban folytatódik, a Dísz téren, a Tárnok utcában és a Fortuna utcában emelt útpályás burkolatokat alakítanak ki.

December

Több mint egy évtizedes hagyomány, hogy a Budavári Önkormányzat koncertekkel és közös gyertyagyújtással ünnepli az adventet. Az első vasárnapon a karácsonyi népszokásokat mutatta be a Bartók Táncegyüttes, a második délutánon a Bojtorján együttes énekelt a családoknak. December 16-án, advent harmadik vasárnapján, amely egybeesett Kodály Zoltán születésének 130. évfordulójával a Kodály Zoltán Magyar Kórusiskola Cantate Kórusa és Szutrély Katalin énekelt. A műsorban felecsatlakoztak Kodály téli ünnepekörhöz kapcsolódó kórusművei és magyar népdal feldolgozásai. Az utolsó adventi koncerten a Purcell Kórus és az Orfeo Zenekar tagjai a Bach-család karácsonyi műveiből adtak ízelítőt.

Balicza Iván evangélikus lelkész

December elején ingyenes családi nap keretében ismételtén megnyitott Bel-Buda egyetlen nyitott műjégyégyája az Oxygen Wellness Központnál. A koresolýázókat nem csupán csodálatos panoráma, de forrált bor is várja.

December 9-én, este 19.00 órákor, egykori szülőlháza, a Mészáros utca 10. számú házón avatták fel a fiatalon elhunyt kiváló színművész Balkay Géza emléktábláját. Az időpontválasztás oka, hogy 2005-ben ezen a napon és időpontban volt utolsó rendezésének, Molnár Feren: Liliom című művének bemutatója, amelyben játszott is, ő volt az Égi fogalmazó. A táblát a család, a barátok és a tanítványok állították a Jászai-díjas művész tiszteletére, akire Gál Tamás kritikus emlékezett.

A Budavári Önkormányzat a karácsonyi ünnepek előtt minden évben támogatást nyújt a kerületben élő idős polgároknak: a 80 év feletti idősök egyszeri 6000 forint összegű támogatást kaptak 2012-ben közösen az Önkormányzattól és a Népjóléti Közalapítványtól. A rendszeres gyermekvédelmi támogatást igénybe vevő I. kerületi családok szintén 6000 forint egyszeri támogatásban részesültek.

December 11-én döntött a Budapest Galéria szakmai zsűrije a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium és a Budavári Önkormányzat által gróf Bethlen István miniszterelnök szobrának elkészítésére kiírt pályázatról. A bíráló bizottság Stremeny Géza művét választotta, az alkotást várhatóan 2013 októberében avatják fel a Szent György téren. Ugyanezen a napon jelentette be Finta Sándor, Budapest főépítész, hogy az Építész Stúdió Kft. nyerte a Széll Kálmán tér rendezésére kiírt tervpályázatot. A végleges tervek 2013 tavaszára készülnek el és 2014 elején megindulhat a beruházás, a szükséges pénzügyi forrás uniós, kormányzati és fővárosi keretből rendelkezésre áll.

December 20-án a Városháza aulájában, ünnepélyes keretek között adta át az Önkormányzat a Bursa Hungarica ösztöndíj-támogatást. Az éppen tíz esztendeje működő ösztöndíj-programmal az Önkormányzat összesen 385 fiatalnak biztosít, illetve biztosított támogatást a felsőfokú tanulmányok elvégzéséhez.

December 21-én az I. kerületi nagycsaládosok, rászoruló és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő családok részére rendezett karácsonyi műsort az Önkormányzat. A gyermekeket a Kolompos együttes szórakoztatta, és természetesen ajándékokat is találtak a Városháza karácsonyfája alatt. A családok számára ugyanis 12.000 Ft értékű ajándékesomagokat adott át az Önkormányzat.

December 22-én az I. kerület idős és egyedülálló polgárok részére rendeztek karácsonyi zenés karácsonyi műsort a Telekom székházban. A jó hangulatról két fiatal énekes, Galambos Lilla és Pásztor Ádám gondoskodott, akik népszerű operett és musical-részleteket adtak elő. Az Önkormányzat a műsor mellett diós és mákos bejlit ajándékozott az időseknek.

Beszámoló 2012

*A Budavári Önkormányzat kiadványa
A kiadásért felelős: a Budavári Önkormányzat jegyzője
Szerkesztette: Blázsovics Livia*

Nyomás: Sys-It Kft.

Budavári Önkormányzat